

Erich Marie Remarque – Na západní frontě klid

1) Obecná charakteristika literárního díla

Literární druh: epika

Literární žánr: román

Literární forma: Próza

2) Organizace jazykových prostředků:

Slovní zásoba: dialogy vojáků, vypravěčské monology, přímá řeč, detailní vykreslení postav, jazyk spisovný, hovorový, vulgarismy, slang a francouzština

3) Tématická výstavba

a) **Vypravěč:** ich-forma, nakonci díla er-forma

b) **Kompozice:** chronologická, děj se odehrává v přítomnosti, ale vyskytují se i vzpomínky na minulost – retrospektivní

c) **Postavy:** Pavel Baumer – hlavní postava, vypravěč, 18 letý student, pocházel z chudé rodiny, povolán do války, kamarádský

Stanislav Katczinsky – velitel roty, přátelský, vždy sežene jídlo

Himmelstoss – velitel výcviku, šikanoval chlapce, ale oni mu dali najevo, že se jim to nelíbí, zbabělec a hlupák

Albert Kropp – bývalý spolužák Pavla, dostanou se spolu do kláštera, musí mu amputovat nohu, ale potom umírá

František Kemmerich – umírá na začátku

d) **Čas:** 1. Světová válka

e) **Prostor:** Na západní frontě ve Francii

4) Význam sdělení - hlavní myšlenka

Silné přátelství, to jediné vám ve válce zbývá. Člověk vidí samé utrpení, bídu, důsledky a realitu války.

5) Význam sdělení – téma

Období první světové války na válečném bojišti západní fronty.

6) Společensko-historické pozadí

a) 1. Světová válka – 1914 – 1918 - autoři píší o válce většinou z vlastních zkušeností a jejich díla byla válkou poznamenána → jsou svědectvím o nesmyslnosti války a varováním před ní. Většina autorů válku odsuzuje, vyzdvihuje kamarádství a přátelství, všíká si mladých lidí

b) Autor - Erich Maria Remarque- vlastním jménem Erich Bul Remarque se narodil 22. 6. 1898 v Osmabruku. Studoval na učitelském ústavu a v roce 1916 ho opustil jeho válečný dobrovolník. V letech 1923 – 1934 působil Remarque jako redaktor v Hannoveru. Cestoval po Itálii, Švýcarsku, Balkánu a Turecku. V roce 1931 se přestěhoval do Ascony ve Švýcarsku. Pak se stal učitelem a devět let působil jako novinář. Roku 1939 odjel do New Yorku, kde získal americké občanství. Po válce se vrátil do Švýcarska.

Další díla: Ženy se zlatýma očima, Domov snů, Stanice na obzoru, Cest zpátky, Tři kamarádi, miluj bližního svého, Jiskra života, Vítězný oblouk, Černý obelisk,....

c) Inscenace

Film Na západní frontě klid (1930) režie Lewis Milestone

Film Na západní frontě klid (1979) režie Delbert Mann

Děj: Hlavní hrdina a zároveň vypravěč Pavel Bäumer spolu s několika dalšími spolužáky (Kropp, Tjaden, Müller, Wolf, Kemmerich aj.) vlasteneckému nadšení svého profesora Kantorka a přihlásí se jako dobrovolník na frontu. Počáteční nadšení se ale brzy vytratí. Pavel se svými kamarády nejprve prochází tvrdou průpravou a terorem. Desetitýdenní výcvik pod vedením velitele Himmelstosse je plný šikanování. Po výcviku odjíždí na frontu. První boje na frontě všem otevrou oči a ukážou válku v pravém světle (plynové útoky, bombardování, budování zákopů, utrpení raněných, smrt přátel, krvavé boje muže proti muži. Vojáci žijí v neustálých obavách o život, trpí hladem, zimou, jsou špinaví, zavšivení. Téměř polovina roty byla již zabita - vojáci, kteří přežijí, dostávají dvojité porce jídla a tabáku. Stav vojáků jsou doplňovány velmi mladými chlapci bez výcviku. Pavel postupně ztratí všechny kamarády. Velkou oporou pro vojáky je velitel roty Stanislav Katczinsky, s nímž se Pavel spřátelil. Po dovolené, ze které se Pavel vrací znechucen, matka umírala na rakovinu, se dostává zpět na frontu. Uprostřed bitevního pole se najednou ocitne sám zblízka v boji muže proti muži. Smrtelně zraní francouzského vojáka, poté mu ováže ránu a snaží se mu ulehčit umírání. Velkým otřesem je pro Pavla smrt Katczinského. Zraněného se ho snažil s vypětím všech sil odnést z bojiště do bezpečí. Cestou byl však Katczinsky zasažen střepinou a zemřel. Na podzim 1918 zůstává Pavel poslední naživu ze sedmi spolužáků. Cítí se vnitřně prázdný a velmi unavený. Ke zprávám o příměří je netečný, nevěděl již, zda si vůbec přeje mír. Pavel si je jistý, že se už nedokáže zapojit do normálního života - byl poznamenán roky prožitými na frontě. Pavel zemřel v září 1918, paradoxně v den, kdy vrchní velitelství podává zprávu, že je na západní frontě klid.